

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenega naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na tedensko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Naredni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Poštno-hranilnični račun štev. 841-652. TELFON 31 II-57

DRŽAVNI ZBOR.

Rencontre med domobranskim ministrom in Klofačem.

DUNAJ 20. (Izv.) Današnja seja je bila dolgočasna. Zbornica je že na pol prazna, ker je danes že odšla večina poslancev k splavljenju drugega dreadnoughta v Trst. Seja je bila le v toliko zanimiva, ker je prišlo do ostrih kontroverz med domobranskim ministrom pl. Georgijem in češkim narodnim socializmom, posl. Klofačem.

Živahnejše je bilo življenje v kuloarjih, zlasti pa v salonu notranlega ministra, kjer so se vršila zaključna češko-nemška pravna pogajanja. Vsa zbornica je s splošno napetostjo gledala na izid današnjih konferenc, katerim pripisujejo parlamentarni krogi posebno važnost.

Konference je vodil notranji minister baron Heinold. Najprej je z njim konferiral o češko-nemškem pravem vprašanju češki namestnik knez Franc Thun. Za njim pa glavna poročevalca v jezikovnem vprašanju, posl. dr. Körner za Čehe in posl. dr. Roller za češke Nemce.

Pl. Georgi in Klofač.

Kakor omenjeno, je nekoliko pozornosti vzbudila v zbornici burna in strastna kontroverza med domobranskim ministrom pl. Georgijem in posl. Klofačem. Domobranski minister je skušal v precej ostrem tonu braniti dva častnika proti očitanjem posl. Klofača, da sta v kupletih in predavanjih zasramovala in zaničevala češki narod.

Posl. Klofač je bil namreč v svojem večeršnjem govoru tekom debate o brambnih predlogih mimogrede omenil, da nemški častniki žalijo češ kinarod; tako je neki častnik v Jožefovem na severnem Češkem žalil v kupletih Čehe in dalje ravnotako neki častnik v ogrski trdnjavi Komorno. Klofač je rabil za to „nekavališko postopanje“ članov armade zelo ostro kritiko in je imenoval oba častnika, da se obnašata kakor „ušivca“ in „malopridneža“.

Takoj začetkom današnje seje pa je domobranski minister pl. Georgi energično zaropotal proti poslancu Klofaču in izjavil, da so njegove trditve neresnične, zlasti ker je dobil od poveljnika dotičnega polka v Jožefovem danes brzojavno obvestilo, da je zadeva o žaljenju češkega naroda od strani častnika pešpolka štev. 98 neznanja stvar. Ravno tako je zavračal domobranski minister Klofačev napad na nadporočnika Semeneta iz Komorna, ki je imel nekako predavanje v tamošnjem vojaškem kazinu in se je pri tej priliki nečedno izrazil o Čehih.

Poslanec Klofač je na zagovor domobranskega ministra precej razburjeno odgovarjal in je z vso odločnostjo izjavil ministru, da ima v obeh gorenjih slučajih nepobitne dokaze v rokah in da z izrazi, ki jih je rabil v svojem večeršnjem govoru, ni hotel nikogar žaliti, ampak samo izraziti svojo ostro kritiko in javno grajo nad takim početjem. Rabljeni izrazi so bili povsem opravičena kritika.

Različno se je danes v zbornici tudi komentirala Wolfova afeta odnosno konflikt z nemškim „Nationalverbandom“, o kateri poročamo obširneje spodaj.

Kakor je danes sklenil konvent senijorjev, bo zadnja predvelikonočna seja dne 29. marca, po veliki noči pa prva 16. aprila.

Danes se je zopet nadaljevala debata o brambnih predlogih. Prvi je govoril štajerski nemški nacionalc Marckhl, za njim pa češki socialni demokrat dr. Šmeral, ki

je brambno predlogo označil za veliko nesrečo v nadaljnjem razvoju države in je z vso vmeno zagovarjal takozvani sistem ljudske molice.

Danes se je tudi nadaljevala debata o Körnerjevem nujnem predlogu.

Konvent senijorjev.

DUNAJ 20. (Izv.) Danes popoldne se je sestal v prezidiju konvent senijorjev v svrhu posvetovanja o nadaljnjem delovnem programu predvelikonočnega zasedanja. — Po končanem prvem branju brambnih predlog prišlo na tekoči dnevni red a) poročila legitimacijske odseka, b) prvo branje veteranskega zakona, če ne bo ugovor opozicije proti odkazanju te predloge brambnemu odseku pravočasno umaknjen, dalje c) prvo branje vodocestnega zakona in d) drugo branje nekaterih manj važnejših predlog, zlasti pa bruseljske sladkorne konvencije.

Nekatere predloge, zlasti predloga o novem, včeraj zbornici predloženem loterijskem zakonu in predlog poslancev glede zboljšanja gnotnega položaja ljudskošolskih učiteljev bodo brez prvega branja odkazana dotičnim odsekom.

Prva zbornična seja po velikonočnih počitnicah bo najbrže dne 16. aprila tekega leta.

Nemški „Nationalverband“.

DUNAJ 20. Nemški „Nationalverband“ je danes v posebnih plenarnih seji sklenil predlagati, da pride po končanem prvem branju brambne predloge na dnevni red: a) prvo branje veteranskega zakona in b) vodocestna predloga. Zaradi sklepa, da naj pride vodocestna predloga na željo Poljskega kluba še v predvelikonočnem zasedanju na dnevni red, je prijavil nemško radikalni poslanec Karl Herman Wolf svoj izstop iz nemškega „Nationalverbanda“.

Odsek za državne nastavitve.

DUNAJ 20. Odsek za državne nastavitve je danes dokončal generalno debato o službeni pragmatiki in prešel v specialno debato. Debata bo končana prihodnji teden, nakar predloži odsek poročilo zbornici.

Reforme pri bosanskih upravi.

DUNAJ 20. (Izv.) Kakor danes izve na kompetentnem mestu dopisnik „Sarajevoer Tagblatt“, je skupni finančni minister vitez Billinski predložil v današnji avdienci cesarju v presankcijo naredbo o upravnih reformi za Bosno in Hercegovino. Reformo namerava vlada izvesti naredbenim potom.

Ogrska kriza.

BUDIMPEŠTA 20. Ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary pride v petek ali soboto na Dunaj in bo sprejet od cesarja v avdienci. Cesar je baje za novega ministrskega predsednika sprejel sledeči program: Najti mora način glede sklicanja nadomestnih rezerv, ki bo zadovoljilo vladarja in parlament. 2. Doseči mora zedinjenje glede volilne reforme, ter doseči izvršitev brambne reforme tekom takega časa, da se bodo izvršili že letos nabori na podlagi zvišanega rekrutnega kontingenta. Končno mora izvršiti revizijo poslovnika tako, da bo vsaka obstrukcija nemogoča.

Prvi krematorij v Avstriji.

DUNAJ 20. (Izv.) Društvo „Flamme“ bo tekom prihodnjih dni postavilo temeljni kamen prvemu avstrijskemu krematoriju v Libercu (Reichenberg) na severnem Češkem. — Včeraj je namreč upravno sodišče izreklo, da je kljub temu, da je zakonodaja

glede sežiganja mrličev pomanjkljiva, občanom dovoljeno zidati krematorij in upeljati sežiganje mrličev.

Stavka na Češkem.

PRAGA 20. Iz Mosta poročajo, da stavka tam 33.000 delavcev. Delavci zahtevajo do 28. t. m. odgovor, ki ga pa podjetniki nočejo dati. V Falknovu so sklenili delavci še 5 dni čakati s stavko. V Loketu se stavka širi. V Hrenovicah zahtevajo tekstilni delavci 10%, zvišanje mezde.

Stavka na Nemškem.

S. AVOLD 20. (Izv.) Stavka v saarskem in moselskem rudarskem revirju je danes končana. Že danes zjutraj so vsi stavkajoči rudarji pričeli z delom. Rudarji so sprejeli nekatere od pogojev stavljene pogoje glede delnega zboljšanja njihovega položaja.

DORTMUND 20. Danes zjutraj je šlo na delo 181.471 rudarjev; 107.344 rudarjev je ostalo doma.

Obsojena sufragetka.

LONDON 20. Sufragetka Pytfield, ki je dne 3. t. m. skušala zažgati londonsko glavno pošto palačo, je bila danes obsojena na šest mesecev ječe.

Bivši ogrski državni poslanec aretiran.

BUDIMPEŠTA 20. Bivšega poslanca Frana Udvardya, ki je pobegnil razadi ponoverjenja pri katoliški banki v Budimpešti, so glasom tusem iz Smirne došle vesti aretirali v Smirni. Udvardya, ki se je protivil aretaciji in je večkrat ustrelil z revolverjem, so le s težavo spravili v policijsko ječo.

Samomor ogrskega državnega poslanca.

BUDIMPEŠTA 20. Ogrski državni poslanec in predsednik budimpeštanske odvetniške zbornice dr. Emerih Szivak se je danes ustrelil z revolverjem na potu proti Dunaju v železniškem vlaku. V kupeju je takoj obležal mrtev. Vzrok samomoru — neozdravljiva dolgoletna bolezen.

Italijansko-turška vojna

Italijani streljajo iz zrakoplovov

TRIPOLIS 19. (Uradno.) V Tripolisu in Homsu je položaj nespremenjen. Naši zrakoplovi so križarili nad sovražnikovim taboriščem v Suani Ben Aden, ter vrgli na sovražnike 30 bomb, ki so povzročili precej škode.

BENGHASI 19. (Uradno.) Danes zjutraj je avijatik linijski poročnik Rocheti vrgel na sovražni tabor nekaj bomb, ki so dosegle uspeh. Ko se je nahajal v višini 700 metrov, je bilo proti njemu izstreljenih več šrapnelov. Avijatik in aeroplan sta ostala nepoškodovana.

Etična načela v politiki.

Pod naslovom: „Štajerčijanstvo v razsulu“ je prinesel „Slovenski Narod“ od minole sobote v obliki dopisa iz Celja članek, v katerem pripoveduje, da je takozvanemu štajerčijanstvu na Spodnjem Štajerskem že popolnoma odzvonilo. Vzrok temu je dejstvo, ker boj „Štajerca“ ni imel nikakega kulturnega ozadja, nikake ozbilnosti. Nemškutarsko štajerčijanstvo na Spodnjem Štajerskem je začelo brez vsakega kulturnega in gospodarskega programa. Skušalo se je vzdržati z lažjo in najnižjimi sredstvi politične kupčije; na tak način seve ni moglo vspeti in zato se danes že nahaja v agoniji.

življenje,“ je vzkliknila Genevieve vsa navdušena.

„No, dobro,“ je pripomnil Dixmer in pritisnil svoje ustnice na čelo svoje soproge, „bodite močni in prevdarite!“

Zapustil je sobo.

„Oh, moj Bog, moj Bog!“ je mrmrala Genevieve boječe. „Kako me silite, da sprejemam ljubezen, po kateri hrepeni vsa moja duša.“

Prihodnjega dne med poldnevom in eno, je Genevieve zamačala na Maurica. Ne da se opisati, kaj se je med tem godilo v njenem srcu. Obupala je skoraj, da-li sploh pride, ker se je bil prejšnjega dne poslovil na tak način. Sprva se je oblekla kolikor možno priprosto. Pozneje, ko je videla, da se obotavlja, si je pripela, sledeč nekemu naravnemu nagonu koketerije, cvetlico v nedrje, cvetlico v lase in znova čakala, a pri tem vedno bolj čutila, kako tesno ji postaja pri srcu.

Deset minut pred drugo uro je Genevieve začela dobroznane korake Mauricevega konja.

„Oh! on je tu,“ je vzkliknila, „njegov ponos se ni mogel upirati njegovi ljubezni. On me ljubi, me ljubi!“

„Slovenski Narod“ je torej na podlagi izgleda z usodo spodnještajerskega štajerčijanstva konstruiral tezo, da stranka, ki nima jasne in določene kulturne in gospodarskega programa in ki ne deluje z etičnimi sredstvi v doseg svojega cilja, nima bodočnosti, temveč mora propasti sama v sebi. Resničnost te trditve vidimo tudi na našem primorskem italijanstvu. Laž in korupcija držita to italijanstvo po koncu in zato se tudi ne bo moglo vzdržati. Ako vzamemo v poštev naše specialne slovenske razmere, so pri nas tri stranke, oziroma struje, ki imajo vsaka svoj določeni kulturni in gospodarski program; in sicer so to narodna, socialistična in klerikalna struja. Narodna stranka si stavlja kot cilj povzdigo vseh slojev naroda do najvišje stopinje kulture in gospodarskega blagostanja, socialistična stranka hoče osvoboditev delavskega razreda iz duševne in gospodarske sužnosti; klerikalna stranka pa hoče, naj vse javno življenje preveja verska načela.

Vsi ti programi pa se takorekoč le spopolnjujejo medsebojno. Brez delavstva si ne moremo misliti naroda, kakor si ne moremo misliti delavstva brez naroda; ravno tako pa si poštenega življenja ne moremo misliti brez jasnih moralnih načel, ki so pa zopet nemožna brez verskega čuta. Naj je že vera ta ali ona, je ta čut — ako je čist — iste etične vrednosti, kajti tu ne gre za vnanjosti, temveč za jedro, to je moralne nauke, ki jih vera vsebuje.

Zato je pa tudi gosp. Vladimir Knaflič v zadnjem snopiču „Naših zapiskov“ povsem opravičeno zapisal: „Ako gremo po programu, nam dajo klerikalci najlepši program.“

Pojmi narodno, socialno in klerikalno niso programi, na katere se te struje opirajo, se torej tako mečajo, da ne smemo polagati glavne važnosti na programe, temveč na način, kakor se ti programi izvajajo.

In baš tu bi bilo morda ravno za slovenske napredne stranke in osobito one na Kranjskem, potrebno, da bi primerjala svoj program s svojim dosedanjim delovanjem; uverjeni smo, da bi — ako bi ona storila to — ne pravimo svoj program, pač pa svoje delovanje revidirala v marsičem. Ko je imela — v zvezi z Nemci — večino v kranjskem deželnem zboru in odboru, ni ta stranka v resnici storila za napredek onega, kolikor bi bila dolžna svojemu programu, ničesar. A ker je bila nje večina odvisna od Nemcev, tudi za narodnost ni mogla storiti toliko, kolikor se je smelo zahtevati od nje kakor narodne stranke.

Delovanje te stranke je bilo doslej pretežno negativno. Bila je brez načel in brez načrtov. Po svojih glasilih je med ljudstvo širila verski indiferentizem, a ni mislila na to, da mora to delovanje roditi le demoralizacijo. Bilo bi povsem krivo mnenje, da je naše ljudstvo na Kranjskem tako vseskozi prežeto s klerikalnim duhom, kakor bi se to utegnilo soditi na podlagi številnih razmerja strank. Ne, kranjski kmet je veren, a klerikalen v svojem bistvu ni. To so dokazale ravno najnoveje volitve na Dolenjskem, kjer je bil klerikalni kandidat izvoljen le z nezadostno večino, a se napredna stranka niti ni upala nastopiti s svojim imenom, temveč je njen kandidat Mazelle nastopil kot neodvisni kmetijski kandidat. Vse delovanje narodno-napredne stranke je bilo v minulosti tako, da je ta stranka morala izgubiti zaupanje ne le med ljudstvom, temveč tudi med inteligenco, ki je hotela

Maurice je skočil s konja in ga predal vrtnarju; ukazal mu je, naj ga počaka na istem mestu. Genevieve ga je bila že uglevala in opazila z začudenjem, da vrtnar ni odvedel konja v hlev.

Maurice je vstopil; bil je tega dne prav posebno lep. Široka črna suknja z velikimi našivi, bel telovnik, usnjate hlače, noge, vredne Apola, njegov ovratnik iz belega batista, lepi, njegovo gladko in široko celo razkrivajoči lasje: vse to je tvorilo uzor lepote in moške sile.

Vstopil je — Genevieve se je širilo srce, sprejela ga je z žarečim obrazom.

„Ah! tukaj ste,“ je dejala in mu ponudila roko, „kajna, danes obudujete z nami?“

„Nasprotno, občanka,“ je odvrnil Maurice hladno, „hotel sem Vas prositi za dovoljenje, da smem izostati.“

„Izostati?“

„Da, preobložen sem z delom v sekciji. Bal sem se, da me pričakujete in da me še obsodite radi moje neuljudnosti. To je vzrok mojega prihoda.“

Genevieve je začutila v srcu nekaj kakor kamen.

(Dalje.)

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče hiše.

(Le chevalier de Maison Rouge.) 47

Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal Aleksander Dumas star.

Odslovil je komornico in dejal: „No, ljuba Genevieve, ali je sklenjen mir z Mauricem?“

„Nasprotno, jaz menim, da sva v tem hipu hladnejša nego kdaj prej.“

„Iz kakšnega razloga?“

„Ali ne uganete? Zdi se mi, da mu ne prija navzočnost komornice.“

„Maurice ima prav,“ je dejal Dixmer. „Njegovi obiski so namenjeni Vam in ne komornici; torej ni potrebno, da ostane v sobi, ko prihaja Maurice.“

Genevieve je začudeno pogledala svojega soproga.

„Ali prijatelj...“ je rekla.

„Genevieve,“ je odvrnil Dixmer, smatral sem Vas za svojo zaveznico, ki mi bo lajšala moje naloge, a mesto tega mi delate

narodu koristiti. Zato vidimo danes v takozvanem klerikalnem taboru tudi mož, ki niso nikdar bili klerikalci in tudi danes še niso; prestopili so pa v klerikalni tabor, ker so se prepričali, da v takozvanem naprednem taboru, kjer se vse sile troši le v brezplodni „farški“ gonji, narodu ne bodo mogli koristiti ničesar.

S tem seveda nočemo reči, da Slovenska Ljudska Stranka ne bi bila tudi mnogo zagrešila. Narobe: veliki so njeni grehi. Mislimo pa, da bi bila nje bilanca — ako bi primerjali aktiva in pasiva njene delovanja — še vedno aktivna, dočim bi o napredni stranki bilo to težko trditi.

Zato bi priporočili voditeljem narodno-napredne stranke na Kranjskem, da si iz uvodoma omenjenega dopisa v njih glasilo dobro zapomnijo posebno sledeče stavke: „Ne zaidimo v politiko malenkosti in malih dnevnih senzacij, v politiko malenkostne rav-sarije!“

Domače vesti.

Odlikovanje. Cesar je podelil višjemu finančnemu svetniku Maksu pl. Jablonskemu red železne krone III. razreda.

„Edinost“ že zopet zaplenjena. Drž. pravdnistvo nam je včerajšnje številko zopet zaplenilo in odkrito bodi povedano, da smo se prijeli za glavo, ko smo dobili odlok o zaplenbi, ker nismo mogli umeti, kaj naj bi v zaplenjeni vesti bilo kaznjivega. Vest je bila pisana stvarno in v mirnem tonu; o kakem napadu na kako oblast ni bilo ne duha ne sluha, marveč je imela vest le tendenco apela na prizadeto sodno oblast. Pri tej plembeni praksi, ki se je v zadnjem času začela uveljavljati v Trstu, neha se že vse, in mi nikakor ne bomo mirno dopuščali, da bi ta „praksa“ nadaljevala in zato se pritožimo proti zaplenbi, a ob enem poskrbimo, da se zaplenjena vest inimizira.

Tepeni smo do kosti, zmagali smo pa vendar! Našim primorskim italianissimom se pač godi tako, kakor njihovim ljubeznim bratcem tam doli v peščenih Tripolitani. Pred kakim tednom smo čitali, to se pravi, saj čitamo vsak dan, kako smolo imajo tam doli s svojimi velesijajnimi „avanzatami“, ki se jim še prej, predno jih je „Agenzia Stefani“ sporočila strmečemu svetu, izpreminjajo v najkavneje „ritirate“. Ni ga bilo menda človeka, ki čita „bojna“ poročila iz Tripolitane, da ne bi se bil prav od srca nasmejal onemu zmagovitemu pohodu v Ain-Zaro, odkoder je hrabro italijansko vojsko poglala — malarija, ki pa najbrž precej hudo diši po — turškem smodniku.

Prav tako se godi tudi našim primorskim „zmagovalcem“, ki pišejo n. pr. iz Pule cele kolone v „Piccolo“ o svoji „zmagi“. Dolgo smo premišljevali, kje in kako naj bi bili zmagali ti pulski polomaši, a končno smo jo vendar zasledili to „zmagi“: kakor oni iz Ain-Zare pred „malarijo“, so se tudi pulski „zmagovalci“ umaknili pred „malarijo“, ki je zagospodarila na pulskem magistratu. In seveda so zmagali, saj jim je vlada blagohotno dovolila poleg definitivnega komisarja tudi svetovaitstvo, seveda samo s posvetovalnim glasom, in v tem svetovaitstvu med osmimi možmi — samo tri. Velikanska zmaga, silajna zmaga, ki popolnoma opravičuje „ritirate“ pritožbe, ki bi jo bila tudi vzela „malarija“, da so jo pustili v pulski Ain-Zari, kakor je pobrala toliko njihovih „vojskovojev“.

In v Trstu! O, tudi tukaj sijajna zmaga, zmaga na vsej črti, kajti na Dunaju so dali prav popolnoma prav in Gasserju i Pitaccu i „Piccolo“ i odvetniški zbornici, samo malenkost, no, — Ainzarska malarija

— je vmes: razveljavili so sklep višjega deželnega sodišča, kar je res le malenkost, kajti vsled tega razveljavljenja se ni zgodilo prav čisto nič drugega, nego da so zopet suspendirane porotne razprave in se sestavi nova porotna lista z upoštevanjem dr. Slavikove reklamacije in pritožbe. Naj pa še potem kdo reče, da ni to sijajna zmaga — odvetniške zbornice, „Piccolo“, dr. Pitacca in dr. Gasserja in vseh naših italianissimov, saj so vendar dosegli ravno — nasprotno od tega, kar so hoteli doseči! In le škoda, da nimamo v Trstu „Agenzia Stefani“, ki bi poročala strmečemu svetu o tej sijajni „avanzatoritirati“ dell'italianità di Trieste! No, pa saj imamo „Piccolo“, in ta prekaša v takih stvareh celo „Agenzia Stefani“.

Pa naj reče kdo, da niso smešni ti ljudje! Le čudimo se še našemu italijanskemu občinstvu, da more prebavljati take očitne farbarije, da se da slepiti na tak strahovit način. Na vsej črti tepeni do kosti, pa govore o zmagi. Ubogo ljudstvo, ubogi narod, ki gleda nazaj na dvatisočletno kulturo, a ki si na tak neusmiljen način daja trošiti ne le peska, temveč cele skale v oči. Žal nam ga je, imeli smo je za boljšega, a ne čudimo se prav nič, da propada, kajti narod, ki ne zna misliti, nima obstanka!

Konstatujemo samo. V članku, s katerim je predvčerajšnji „Piccolo“ se svojo znano frazeologijo in sofisterijo sladil svojim usmiljenim vrednim backom grenko kroglico, ki jim jo je poslalo najvišje sodišče doli s cesarskega Dunaja v aferi porote — v tem članku čitamo tudi nastopno pasajo:

„Ali, kakor nam je pozitivno znano, najvišje sodišče je storilo svoj sklep, ne da bi bilo imelo pred očmi material in dotičnih aktih. In ta material je bil včeraj še v Trstu in so ga ravno hoteli poslati na Dunaj, da ustrežejo generalni prokuraturi, ki je zahtevala akte, ki jih je smatrala za neobhodno potrebne za razpravljanje vprašanja na najvišjem sodišču.“

Da si bi bilo zelo vabljivo ventilirati vprašanje, kako je prišel „Piccolo“ — in še tako promptno — do teh podatkov, vendar se izogibljemo temu, ker vemo, da so gospoda cenzorji postali zelo zelo nervozni.

Le konstatiramo naj dve dejstvi: da je „Piccolo“ dobil gornje informacije, dočim mi, ki imamo tudi poznanje z marsikaterim uradnikom, nismo mogli v ponedeljek v zvezi vsemu polzvedovanju doznati ničesar pozitivnega in smo morali vest o rečeni razsodi najvišjega sodišča priobčiti le kakor dunajsko govorico.

K našim konfiskacijam. V Trstu izhajajoči „Poštni rog“ je priobčil v svoji nekonskifkaciji številki od 4. marca nastopno notico:

Dogodilo se je že drugič, da je bil naš list zaplenjen, da so bile v „Poštnem rogu“ zaplenjene stvari, katere smo le posneli iz „Posthorna“, ki ni bil zaplenjen. Ne-le to: Tudi „Corneta postae“, glasilo naših italijanskih tovarišev in „Zajmi“, glasilo naših čeških tovarišev sta smeli pisati ono, kar je bilo pri nas zaplenjeno. Iz tega se jasno razvidi, da živimo v Trstu v nekakem izjemnem stanju, da se nam hoče s plenjenjem časopisov zamašiti usta, da ne bi več mogli povedati ono, kar nam otežuje srce. Kot kuriozum naj omenimo, da je zapadel konfiskaciji celo stavek: „Zamorec je storil svojo dolžnost, zamorec lahko gre!“ Ali mislijo gospodje pri zeleni mizi, da nas bodo s tem zastrašili, da ne bomo več pisali tako, kakor nam vleva naše srce, da ne bomo več na vsa usta upili v svet o krivicah, ki se nam gode? Ne, gospodje, tako se ne gramo! Naj le plenijo naš list, to nam nič ne škodi in to nas nič ne ženi! Beli papir, ki ga čitatelji dobe v roke mesto časopisa,

gledu spremeni pri nas na bolje, da bode muzikalna izobrazba tudi pri nas tako psplošena, da bomo šteli obilo svojih komponistov.

Tudi P. Hugolin Sattner je, da si se bavi z muziko že od svoje zorne mladosti, pričel skladati večja dela v plemenitejši obliki in za orkester šele v svojih starejših letih. To se pa na njegovih delih tudi pozna! To niso umetvori „prvenci“, ampak dela, pri katerih se takoj sprevca, da jih je stvarila krepka možka in izkušena roka. Njegovi „Neviti“ in „Jetejevi prisegi“, tema biseroma naše glasbene literature, se sedaj pridruži „Assumptio“. Hvaležni smo skladatelju za to in ponosni smo nanj; upamo pa z gotovostjo, da je to šele začetek one dobe, ki jo bode svoj čas slovenska glasbena zgodovina v životopisu našega glasbenika in skladatelja P. Hugolina Sattnerja imenovala najzrelejšo, najuspešnejšo in — najplodonosnejšo.

Naj bi P. Hugolin ono čvrstost telesa, jasnost duha in močstvo njegove krepke volje, ki ga odlikujejo sedaj, ohranil še dolgo dolgo let v čast sebi, ponos narodu in korist umetnosti!

Vprizoritev prvega slovenskega oratorija je bila zares lep praznik slovenske

pisa, govori tudi veliko več nego je to ljubo gospodom, ki nam bi hoteli dati taško na usta! Tudi z belim papirjem smo mi dosegli svoj namen, ker ta beli papir govori Evo vi poštni uslužbenci, ki ste obsojeni v življenje sužnjev, ki morate držvovati vse svoje fizične sile v službi države, ki pušča zato stradati vaše žene, vaše otroke in tudi vas same: sedaj ne smete več niti tožiti! Bilo jim gospodom!

Prvi slovenski oratorij. Po prvi predstavi slovenskega oratorija „Assumptio“ dne 13. t. m. so razne odlične in najodličnejše navzoče osebe, med temi vseh 5 navzočih škofov, 2 opata in nebroj duhovnikov burno aplavdirali ne le delu, ampak tudi izvajalcem istega, namreč „Glasbeni Matici“. To se je tudi videlo v tem, da so po koncertu mnoge izmed rečenih oseb osebno čestitale artističnem ravnatelju „Glasbene Matic“ g. Hubadu, in upravnemu ravnatelju „Glasbene Matic“ g. prof. Gerbiču, s čemer so evidentno hotele dokazati svoje zadovoljstvo nad izvajanjem oratorija. Vendar je smatral „Slovenec“ za potrebno in pošteno (?) da je v vseh svojih poročilih o oratoriju pred vpriporitvijo in celo v poročilu o prvem izvajanju samem popolnoma opustil imenovati „Glasbeno Matico“. Odkrito rečeno, nasprotja se lahko nahajajo povsod in tudi izbruhe strankarske strasti si lahko včasih razlagamo; kako pa se je mogel časopis, ki reflektira na to, da se ga smatra resnim, se tako daleč spozabiti in biti tako netakten, da v poročilu o oratoriju ni omenil „Glasbene Matic“, to se ne ne more kvalificirati z drugo besedo, nego z besedo „škandal“. Da, v umetnost, ki naj bi vendar stala vzvišena nad vsakdanjim blatom, zanašati pristranost in preprič, to je že skrajno. Sicer so si s tem gospodje dali sami sebi najlepše spričevalo, kaj je njim — umetnost!

Ljudstvo, in med njimi duhovniki in cerkveni knezi, so tako postopanje „Slov.“ z zgoraj omenjenim odobravanjem in čestitanjem dovolj karakterizirali in obsojali.

Zakaj je bila konfiscirana včerajšnja „Edinost“? Zelo kratak, a prav gotovo zelo pravi odgovor: K današnjemu splavljenju novega dreadnoughta je baje napovedal svoj prihod tudi hrvatski ban Cuvaj. Dasiravno pa ni prišel včeraj sam, pa je vendar prišel njegov duh, in že to je zadostovalo, da so se preselile v Trst „hrvatske“ razmere.

Seja stavb. odbora za novo CM. Šolo se vrši v petek 22. t. m. ob 7. uri zvečer v pisarni gosp. predsednika,

Jubilej slovenskega delavca. Iz Reke poročajo: V torek je slavil na Sušaku 50-letnico svojega službovanja pri tvrdki Bakarič & Simonich prodor Blaž Brešan, Slovenec, doma iz Podgore pri Gorici. Tvrdka je priredila slavlencu banket in mu izročila darilo v znesku 300 K. Brešan je pri tvrdki v službi od 18. marca 1862. in je občespoštovan in priljubljen.

Lonjerci, Magdalenčani, Rocolčani in Katinarci! Šola, ona šola, kateri zaupate dan na dan svoje otroke, vas vabi k „prvemu roditeljskemu sestanku“ v nedeljo 24. t. m. Očetje in matere! Pokažite svojo udeležbo, da ljubite svoje otroke, svoj najdražji zaklad! Pa ne samo stariši, tudi vsak odrasel človek sme k sestanku in bo dobrodošel. Torej v nedeljo ob 3. uri precej po blagoslovu — v katinarsko šolo!

Kakor že javljeno vpripori v nedeljo 24. t. m. pop. Sentjakobska Čitalnica v „Nar. domu“ pri Sv. Ivanu vlezabavno burko „Pri belem konjčku“. Kdor si želi izredne zabave, naj ne zamudi te predstave. Po predstavi bo ples do polnoči. Sviral bo sv.-lvanski salonski orkester. Začetek ob 4. uri pop. Vrši se ob vsakem vremenu.

umetnosti. Bil pa je to dvojen praznik, kajti ta dan je slavila tudi naša „Glasbena Matica“ pomemben jubilej. — Preteklo je namreč ravno letos štirideset let, odkar se je ustanovila „Glasbena Matica“ v Ljubljani, trideset let, odkar obstoja glasbena šola in dvajset let, odkar nastopa pevski zbor.

Trideset let plodonosno širi „Matica“ plemenito umetnost med slovenskim narodom.

More se reči, da je rod, ki je vzgojen tako, da spozna in občuduje umetnost, plemenitejši in kulturnejši. — „Glasbena Matica“ izvršuje torej eno izmed najvažnejših nalog kulturnega naroda v našem narodu.

Dvajset let pevskega zbora pa pomeni dvajset let slave slovenske pesmi. „Glasbena Matica“ je namreč zavod, ki se ni samo ustanovil in živi, ampak vedno po spopolnjenju stremeč se je razvijal in širil in spopolnil do take umetniške višine, da ga danes štejemo za svoj najpopolnejši in najvzornejši kulturni zavod. Odtod naš ponos in naše veselje nad „Glasbeno Matico“. Saj je bila ona tista, ki je zanesla glas naše pesmi, naše kulture tudi izven Ljubljane, na sam cesarski Dunaj, kjer so celo muzikalni gourmandi občudovali in vživali od lepote naše pesmi in našega petja.

Tržaško kolesarsko društvo „Balkan“ (Sedež: kavarna „Minerva“, ul. Acquadotto v Trstu). Odbor tržaškega kolesarskega društva „Balkan“ je videč nagli razvoj in napredek društva, in v prvi vrsti koristi in interes svojih članov, posnel metodo inozemskih Touring klubov, in sklenil v smislu sklepa občnega zbora dne 11. februarja 1912. zavarovati svoje člane zoper „Kolesarske nezgode“. To zavarovanje se deli v dva razreda, in sicer:

I. razred s pravico K 2000⁰⁰ za slučaj smrti; K 6000 za slučaj popolne nesposobnosti; K 2 dnevne podpore za delno nesposobnost od 5. dneva naprej do 200 dni.

II. razred s pravico K 1000 za slučaj smrti, 3000 kron za slučaj popolne nesposobnosti, 1 krono dnevne podpore za delno nesposobnost od 5. dneva naprej do 200 dni.

Letna članarina znaša skupaj z vavarovalnino K 10 za prvi in K 6 za drug razred.

Vsa pojasnila dajejo se bodisi ustmeno vsaki dan od 8.—7. zvečer in ob nedeljah od 12.—1. popoldne v dr. sedežu, ali pa pismeno.

Kolesarji, kateri imajo veselje do kolesarskega športa in ob enem da se zavarujejo — dobro došli.

K splavljenju „Tegetthoffa“.

Včeraj že je prispela v Trst vsa sila tujcev, ki prisostvujejo danes splavljenju drugega dreadnoughta „Tegetthoffa“. Brzovlaki južne in državne železnice so imeli vsled velikega navala potujočega občinstva znatne zamude. Hoteli v Trstu so že skoraj vsi prenapolnjeni.

Z včerajšnjim drugim brzovlakom južne železnice, ki je imel 20 minut zamude, so prispeli v Trst nadvojvoda Leopold Salvator in soproga nadvojvodinja Blanka s hčerama nadvojvodinjama Marijo de los Dolores in Marijo Imakulato. Na kolodvoru so pričakovali visoki gostov namestnik knez Hohenzolne s soprogo, mornarični poveljnik grof Montecuccoli, poveljnik 3. vojnega zbora fcm. baron Leithner, župan dr. Valerio, škof monsr. dr. Karlin, policijski ravnatelj pl. Manussi, kontreadmiral Kohen, brigadir generalmajor Krauss in več drugih odličnjakov.

Po končanih pozdravih in predstavitvah so se odpeljali nadvojvoda in nadvojvodinja s spremstvom v dveh avtomobilih k Sv. Justu, kjer so prisostvovali tihi maši, po maši pa zopet z avtomobili do pomola sv. Karla, odkoder jih je prepeljal poseben čoln na krov bojne ladije „Gaa“.

Danes prispe v Trst z jahto „Lacroma“ prestolonaslednik, nadvojvoda Franc Ferdinand s soprogo, vojvodinjo Zofijo Hohenzolnsko.

Od ostalih odličnih gostov naj navedemo le nekatere. Prispeli so že ali pa prispejo tekom današnjega jutra v Trst: armadni nadzornik fcm. Conrad bar. Hötzenendorf, poveljnik 5. (požunskega) arm. zbora general infanterije Sprecher pl. Bernegg, armadni nadzornik general infanterije Schoedler, apostolski vojni vikar Bjelik, fml. Schmeller, fml. Kusmarek, fml. Przyborski. Prispel je tudi že trgovinski minister dr. vit. Rössler s sekcijkim načelnikom Riedlom, ki je bil tekom dneva v trgovinski zbornici in se je popoldne udeležil seje tržaške prometne komisije.

za gospode in dame, lodno in modno blago
KAREL KOCIAN.
tovarna sukna
v Humpolcu (Češko).
Uzorci franco.

Sukna,

„Glasbena Matica“ v Ljubljani šteje sedaj 21. leto svojih rednih društvenih koncertov. V dobi 20 let je „Glasbena Matica“ seznanila širo slovensko javnost z večjimi in najboljimi deli svetovne muzikalne literature in v boljšimi deli slovenske muzikalne literature. V prvem početku nastopov „Gl. M.“ so bila sicer slovenska koncertna dela bolj redka, v zadnjih desetih letih se je pa v tem pogledu preobrnilo mnogo na bolje in letos smo dosegli vrhunec — s prvim slovenskim oratorijem.

Nerazdružno z „Glasb. Matico“ in njenih prosepov le ime našega dičnega mojstra Hubada. Skoro vseh 20 let vodi g. Matej Hubad srečno usodo Maticinih koncertov.

Odkar je gosp. Hubad pri „Glasbeni Matici“, jo spremlja sreča, vedno večje spopolnjevanje in neizogiben uspeh! Zato pa je ime gospoda Hubada danes ime našega nedosegljivega mojstra, ime ljubljence našega naroda, ime, ki ga s ponosom in častjo izgovarjamo.

Naj bi nam ostal tudi naš mojster ohranjen še dolgo vrsto let v prospeh slovenske glasbe!

Naj bi tudi krasni pevski zbor „Glasbene Matic“, dika naša, še nadalje cvetel in se jačil v čast in slavo slovenske pesmi!

Dr. M.

POZOR!! Vsi zavedni Slovenci in Slovenke kupujejo samo pri narodni tvrdki **Križmančič & Breščak, Trst, ulica Nuova 37.**

Predsedstvo državnega zbora zastopata podpredsednika Pogačnik in Juckl.

Ogrski državni zbor je zastopan po večjem številu poslancev.

Včeraj ob 7:57 je z brzovlakom državne železnice prišel z Dunaja vojni minister vitez Auffenberg. Na kolodvoru sta ga vsprejela namestnik princ Hohenlohe in ravnatelj državne železnice Galambos.

Nesreča na morju. Včeraj po noči ob eni je v bližini Brionskih otokov iz Trsta prihajajoči parnik parobrodne družbe »Dalmatia« — »Bosnia« zadel ob neki tender bojne mornarice. Vслед udarca ob trčenju je bil na tenderju ubit en strojni podčastnik, več oseb pa je bilo ranjenih. »Bosnia« je bile na levi strani le lahko poškodovana in je mogla nadaljevati svojo vožnjo v smeri proti Korčuli. To je v kratkem času že tretja nesreča pri parnikih parobrodne družbe »Dalmatia«.

Loterijske številke, izžrebane dne 20. marca:

Brno	68	41	29	56	10
Inomost	2	43	60	24	79

Naše gledališče.

V torek, dne 19. t. m. popoldne so na našem odru zopet ponovili »Jesenske manovre«. Pred vsem naj pripomnimo k tej reprizi, da nam je orkester bosenskega pešpolka ugajal mnogo bolje, kakor pa prikrat. Vzájemnost med orkestrom, kapelnikom in odrom je bila znatno intimnejša, kakor v nedeljo, in zato je bil skupni efekt tudi znatno boljši. Tudi ouvertura, ki se prikrat nikakor ni mogla izviti iz porodnih bolečin, je prišla znatno bolje do veljave, pri čemer pa se je kakor tekom cele predstave, še vedno vsaj kolikor toliko občutila premoč trobil, vehemenca, ne morda dobrot, nad godali in lesnimi instrumenti. Vsekakor pa priznavamo orkestru prav radi, da kaže najresnejšo voljo, da zadovolji v polni meri naše ravno v tem pogledu precej razvajeno občinstvo.

K pevskim ulogam naj rečemo pred vsemi, da se je Lörnthey g. Požarja znatno popravil izza nedeljske predstave in da je bil i glede na pevsko i Igralsko stran gotovo prav zadovoljiv, ako že ne naravnost prav dober. Gotovo je častno izvršil svojo nalogo. O gospe Štularjevi naj posebej omenimo, da je bila glasovno razpoložena kar najbolje in da je žela za svojo »v mesečini« obilen aplavz. Da so precej hiteli s celo stvarjo, je pač umljivo z ozirom na večernjo predstavo, a konec prvega dejanja je bil le prehitel, zagrinjalo je padlo prezgodaj. Splošno je bila predstava dobra. Poset srednje dober.

Zvečer smo imeli na našem odru prvič letos nekaj klasičnega, Shakespearjevega

»Beneškega trgovca.«

Naj nam nihče ne zameri, ako povemo tu odkrito svoje mnenje z ozirom na klasične drame na našem odru. Nekaj krasnega je, neki poseben užitek je že, ako samo čitaš ta remek dela dramske umetnosti, a tem večji, tem globlji užitek je, da jih vidiš pred seboj poklicane v življenje, toda prav tako po umetniško, kako so umetna ta dela sama. In tu nastaja vprašanje: ali nam more podajati naše gledališče te umotvore res po umetniško? Brez kaknega pridržka pravimo: ne, vsaj sedaj še ne, vsaj v takih razmerah ne. kakršne imamo pri nas, na našem odru, z našim osebjem.

Bili so veliki, svetovni umetniki, ki so vse svoje umetniško življenje posvetili enemu samemu kralju Learu, enemu samemu Henriku VIII., enemu samemu Shyloku, da vzamemo samo Shakespearea. Bili so drugi, ki so si vzeli za svoj umetniški cilj oživitvorenje glavnih junakov tega ali onega velikega dramatika. One je oboževal svet, te je le še poveličeval; hvalil pa je one, ki so bili mnogostranski, ki so ustvarjali sedaj tu, sedaj tam, sedaj dobro, sedaj bolje, ali tudi najboljše, a nikdar niso dosegli niti drugih, kaj šele prvih. Človeška ustrajalna sila pač ni brezkončna; čimbolj se razkaja, tem slabše se kaže v svojih disponentah.

Primerimo to našemu gledališču, našim močem.

Ne zakrivajmo si, da smo z majhnimi izjemami še diletanti, ki naj danes izgramo burko, jutri opereto, pojutrišnjem Tolstega, potem Kotzebueja, Rokovnjače, ali lsbena in ne vemo še, kaj. In tu bodi potem človek na vrhu povsod in vselej; — nemogoče! Vzemimo potem še klasično dramo, z onim pesniškim vznešenim jezikom, ki naj teče iz igralčevih ust sedaj kakor žuboreč studenčič, sedaj kakor skrivnostno tih, a v svoji neizmerni globini z gotovim poginom grozeči veletoč, tam zopet kakor z vrh peči v dol bobneči in šumeči hudournik, sedaj sladak kakor ljubezensko priznanje mladega dekleta, sedaj rezek in grenak, kakor pelinov rok, in strupen kakor gadov pik: kje, recite, naj čujemo to z našega odra, ko večina naših

igralcev morda še ni imela v rokah slovenskega pesnika in se pravi slovenščini privaja komaj šele na našem odru ko večkrat niti v prozi ne najde pravega stavkovnega celo tudi besednega naglasi, in ko nima časa, da bi se naučila svoje vloge vsaj toliko, da bi jo izgovarjala gladko! Je pač po vsem tem res težko s klasično dramo na našem odru.

Nikakor pa nečemo odrekati našim igralcem dobre volje, ki so jo pokazali tudi pri »Beneškem trgovcu«, da, reči moramo celo, da je bilo nekaj ulog izvedenih vsaj relativno dobro, tudi prav dobro; mislimo pa vendarle, da ne na oder s klasično dramo, dokler ne zna vsak igralec vloge kakor očenaš. To je prvi in glavni predpogoj za vsaj nekoličen uspeh.

Ulogo Shyloka je igral g. Dragutinovič. Menda bo razumel vsak, da najmanj od vsega onega, kar smo rekli zgoraj, zadene njega. Igral je dobro, nekateri prizori so bili izvedeni naravnost umetniški, a vsekakor je ležala na celi njegovi igri neka mōra utrjenosti, ki mu je, če ne vsaj drugega, kvarila prepotrebno mimično igro. In kdo bi mu tudi zameril! Bog pomagaj: do 7. zvečer Wallerstein v opereti, od 8. dalje pa Shylok — malo preveč za istega človeka! Občinstvo mu je bilo hvaležno za njegovo ustvaritev in ni štedilo z obilnim priznanjem.

G. Boleslavski v ulogi Antonija bi bil mnogo boljši, da mu je tekla beseda glajše; v igri je bil še dosti dober. Se precej nam je ugajal g. Ljubič v ulogi Bassarila, le njegov posmehljaj in smeh v končnem dejanju je malo preveč spominjal njegovih operetnih ulog. Da se ni prav nič poklonil Porziji ob svojem prihodu, ni bilo prav. V splošnem pa je bil, kakor rečeno, dober. G. Bratina v ulogi Lorenza je bil na svojem mestu in prav tako tudi g. Ilič v ulogi Solanija. Vso pohvalo zasluži za svojo malo ulogo Tubalovo g. Šuman, dočim pa je bil kot stari Gobbo tako nesrečno maskiran, da smo ga morali smatrati za Krasevca, ki se je šele danes, ne pred stoletji izgubil v Benetkah. Lanzelot je bil prepaglavski in prav tako Baltazar, ki je celo v najresnejšem trenutku pred sodiščem ni mogel zdržati smeha. Dož, oha kraljeviča in Salarino so storili svojo dolžnost.

Ženske vloge so bile v rokah g.e. Dragutinovičeve (Porcija), in g.e. Železnikove (Nerisa) in Mekindove (Jesika). Porcija je bila razum morda nekoliko preakcentuirane deklaracije v drugem dejanju prav dobra, posebno pa v zadnjem dejanju, kvečjemu da je tu nekoliko trpela iluzija, da ima človek pred seboj res doktorja, moškega, ne ženske. G.ca Železnikova je izvedla svojo nalogo prav dobro, in g.ca Mekindova zasluži za svojo malo ulogo enako pohvalo.

Oder v prvem dejanju je za vsakogar ki pozna Benetke, malo čuden: Markov trg, doževska palača in takoj zraven Shylova koliba, to se pravi, na Markovem trgu! In vse v taki perspektivi, da bole oči človeka. Drugo in četrto dejanje je bilo vsaj primerno.

V splošnem torej po vsem tem ne smatramo »Beneškega trgovca« za posebno uspelega, kar naj pa ne bo morda povod, da bi naše gledališče ne posegalo po klasičnih umotvorih. Hoteli smo z vsem tem le reči: za kaj res dobrega je treba temeljite priprave, temeljitega študija in ne že do skrajnosti izčrpanih moči. To naj se upošteva v prihodnje, in uspeh bo gotovo tak, ali pa vsaj približno tak, kakršnega si želi vsak prijatelj našega gledališča. —r.

Vspored za prihodnja dva praznika, v nedeljo dne 24. in v ponedeljek dne 25. t. m. je sledeči:

V nedeljo popoldne repriza detektivne igre

»SHERLOCK HOLMES«.

Zvečer, prvič letos, krasna Planquettova opereta

»KORNEVILJSKI ZVONovi«.

Ta melodijozna opereta je na novo naštudirana in inscenirana.

V ponedeljek zvečer bo repriza krasne operete

»JESENSKI MANEVRI«

z gostovanjem g. Iličiča, operetn. tenorja ljubljanskega deželnega gledališča.

Društvene vesti.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico ima odborovo sejo danes v četrtek ob 5.30 popoldne v društvenih prostorih v ulici Galatti št. 14.

Predsednik. Mešani zbor »Dramatičnega društva«. Danes ob 8. uri zvečer pevska vaja za mešani zbor.

Veselični odsek Trg. izob. društva vabi vse svoje člane ter prijatelje na pomladanski plesni venček, katerega priredi v ne-

Danes in jutri se bode predstavljalo

Izgubljena hčerka

znamenito delo v 3 dejanjih v

kinematografu BELVEDERE, ul. Belvedere 19

Združeni čevljarji v Trstu in okolici
reg. zadruga z omejeno zavezo

VABILO

na

I. redni občni zbor

kateri se vrši

dne 24. marca ob 1. uri pop.

v dvorani »Narodne delavske organizacije«
ulica S. Francisco d'Assisi št. 2.

DNEVNI RED:

1. Potrjenje letnega računa.
2. Popolnitev načelstva in volitev nadzorstva.
3. Slučajnosti.

Trst, dne 17. marca 1912.

Opomba: Računi so članom na vpogled.
Načelstvo.

Vinarska-gospodarska zadruga

Volčjadraga - Bukovica

rabi na

I. redni občni zbor

ki se bo vršil

v soboto dne 30. marca 1912

ob 7. uri zvečer

v prostoru g. Antona Gregoriča hšt. št. 103
v Volčjadragi.

DNEVNI RED:

1. Pojasnile revizije.
2. Predložitev računov za leto 1911.
3. Nadomestilo v načelstvo.
4. Volitev nadzorstva.
5. Razni predlogi.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Lokavska hranilnica in posojilnica v Lokvi

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

vabi na

IV. redni občni zbor

kateri se vrši

v nedeljo dne 31. marca t. l.

v društvenih prostorih po popoldanski službi
božji.

DNEVNI RED:

1. Pozdrav predsednika.
2. Poročilo zad. užnih funkcionarjev.
3. Odobrenje rač. zaključka za leto 1911.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Raznoterosti.

Ako bi ob določenih uri ne bilo zadostno
število navzočih udov, vrši se občni zbor pol
ure pozneje ob vsaki udeležbi.

ODBOR.

POZOR!

V novi trgovini

ul. Sette Fontane 2

(biša na oglu trga Barriera)

se dobi vedno na izbero

moško perilo: srajce, spodnje hlače, spodnje
srajce, ovratniki, ovratnice, šerpe za vrat,
nogovice, dežniki itd.

žensko perilo: srajce, spodnje hlače iz
šifona in fuštanja. Moderne fuštanjaste bluze,
spodnja krila, torbice za nakupovanje, druge
torbice. Garniture glavnikov in drugi predmeti.
Se priporoča udana ANTONIJA RIEGER.

Alojzij Boik

Trst - ulica Belvedere št. 3 - Trst

Trgovina delikates,

kolonijalnega blaga in jestvin vseh

vrst. Blago vedno sveže in prve vrste.

Raznošilja se tudi po pošil in do-

stavlja na dom

Oglase, poslana, osmrtnice, male oglase
zahvale in v obče kakoršnokoli vrste
oglasov sprejme »Inseratni oddelek« v
ul. Giorgio Galatti št. 20 (Narodni dom)
polunadstropje, levo. — Urad je odprt
od 9. do 12. dop. in od 3. do 7. zvečer.

Popov. CAJ
najpripoznavljiva
RUSKA MARKA

Vsaka gospodinja

katera želi pripraviti dobro kavo, uporablja najraje »pravega
: Franka :« s kavnim mlinčkom, ki se izdeluje temeljem največje
skrbnosti že dolgo let v zagrebški tovarni.

Ta izborni domači izdelek najtopleje priporočamo.

== urar in zlatar ==

Trst, ulica Vincenzo
Bellini št. 13

nasproti cerkve sv. Andreja rovega

Bogat izbor ur

vsake vrste, kakor tudi
uhano, prstanov s dija-
manti in bres dijamant-
ov, ženake veržice, zlate
in srebrne za moške,
saj so buhurincah in konak

Slavnost 25-letnice C. M. podruž. v Sv. Ivanu

so se vršile v soboto in nedeljo. Podružnica ki je bila ustanovljena onega zgodovinskega dne 14. avgusta 1887., ko so bili Čehi na izletu v Trstu. Svetoivanci so hoteli, kakor vedno, pokazati, da umevajo v polni meri pomen slovanskega edinstva. Izposlovali so pri vodstvu trž. Slovencev ter povabili Čeha k sv. Ivanu. Na travniku (takrat imenovani Valt) improvizirali so slavnosten prostor ter ga odličili z mlaji in trobojnicami. Ob uri, ko so imeli priti gostje, prišel je pok. pol. svetnik Vidic z mnogoštevilnimi stražarji ter zaukazal v imenu zakona takoj vse podreti. Ne vemo, kaj bi se bilo zgodilo zgodilo, ko bi se sam Bog ne bil umislil slučajja ter poslal velikanske plohe in s tem obvaroval, da niso Čehi videli, kako je državna oblast podirala mlaje in metala v blato trobojnice ter nas Svetoivance rešila sramote pred dragimi nam gosti. Istega dne smo ustanovili pri „Aurori“ podružnico. Že meseca junija je „Zvonimir“ poslal prvo notico v „Edinost“ o potrebi take podružnice. K temu ga je dovelo dejstvo, da je bil v ulici sv. Cilino italijanski otrov. Že prej so se zbirali in razgovarjali v kamenoseški delavnici g. Troba: klesar J. Negode, klesar A. Paher, bivši dijak A. Čok, takratni kapelan M. Šobar in duša takratnega narodnega gibanja, A. Trobec, kako bi kaj koristnega storili narodu v prid. Sad teh pogovorov in sestankov je bila podružnica. Določili so ji za obseg: sv. Ivan, Kolonjo in Skorkljo. Prvi sestanek je bil 3. julija istega leta, kjer so na predlog J. Negode poverili predpriprave pok. I. M. Vatovcu ki je ostal predsednik do svoje prerane smrti. Pri tem sestanku je navdušeno govoril še le 19-letni klepar Stanko Godina. Na poziv I. M. Vatovcu so se potem zbrali dne 14. avgusta pri „Aurori“ v Bossetu ter takoj prvi dan se je vpisalo: 3 ustanovnikov in 27 letnikov. Med prvimi ustanovniki člamo: že 6 pokojnikov in le eden je še živ: Pokojniki Gasperič Josip trgovec, Nadlišek Štefan civilni geometer, Šobar Mihovil kapelan, Treun Ivan župnik, Turek Josip kmetovalec in Vatovec I. M. veleposesnik. Živi samo še Križman Anton starejši, kmetovalec.

Kakor je med ustanovniki smrt počela brez usmiljenja, tako je tudi s prvimi odborom, ki so vsi že žal, mrtvi. — Početkom je bilo delovanje skromno, kakor delovanje vse družbe; a vendar so napravili v prvi zimi prvo veselico v korist podružnice. Duša te prireditve sta bila Negode in Šobar. Pri „Aurori“ bila je veselica, kjer so sodelovali domači dilettanti in pevski zbor „Zora“. Po odhodu Kaplana je podružnica le životarija, dokler se ni pred 5 leti zopet dvignila in začela svoje pravo delovanje. Razna poročila letnih zborov nam kažejo, da podružnica popolnoma vmeva svojo nalogo. Odbor ne zamuja nobene prilike, kjer se da kaj storiti v korist podružnice: tako je tudi upal, da v priliki 25 letnice doseže svoj dvojni namen.

Odbor in dramatični dilettanti so storili vse možno, trudili se, da bi slavnost bila čim sijajnejša; žal, da se občinstvo ni odzvalo v tolikem številu, kakor bi to bilo želeli v imenu Ciril-Metodove družbe, povodom 25 letnice podružnice in glede na trud in marljivost prirediteljev.

V soboto zvečer se je vršil družinski večer s prav izbranim vsporedom.

Navzoče je pozdravil tajnik C. M. podružnice, g. Grmek, s kratkimi; a prav pristranskimi besedami.

Svetoivanski cerkveni pevci so peli „Primorsko himno“ in Adamičevega razposajenega, a krasnega „Vasovalca“. Reči se mora, da odlikuje svetoivanske pevce uprav neverjetna sigurnost, s katero proizvajajo svoje pesmi in pa sploh močni glasovi, osobito mogočni basji. Vsa čast takim cerkvenim pevcem! kakor je rekel g. tajnik v svojem nagovoru.

Orkester je izvajal vse točke tako, kakor znajo le taki moški, ki tvorijo ta orkester pod vodstvom skladatelja Adamiča G. Subanova je pela se svojim lepim in obsejnim glasom Serenado iz jesenskih manevrov in pa večno lepo, po besedah in skladbi pravi umetvor: „Nezakonska mati“. Vse težave v tej pesmi je premagala s pravo lahkoto g. pevka.

G. Vero Ponikvarjevo že poznamo, da zna presrečno deklamovati in če si že zbere tako milodonečo in krasno pesem kakor je Gregorčičeva „Blagovestnikom“ potem je njena deklamacija pravi užitek.

Končno so gg. Ponikvarjeva in Grmekova ter gg. Negode in Grmek igrali igro: „Berite Edinost!“ zato ker se je prav ta igra igrala pred 25 leti ob ustanovitvi podružnice. — Hvala Bogu, vremenoma Kranjcem so se že v toliko zjasnila, da se nam „Berite Edinost“ sedaj zdi naivna, ali kako drugače je vplivala ob razmerah, ki so bile pred 25 leti!

Vsi štirje igralci so nam bili prav simpatični in so koncem igre dobili dva lovčeva venca, oziroma dve kiti krasnega cvetja, katero je nabrala svetoivanska mladina, ne da bi kaj zato trpela C-M. družba, kajti nabralo se je namreč le — cvetje. Res, jako nežna in lepa misel!

V nedeljo popoldne so igrali burko „Nebesa na zemlji“.

Koliko truda in koliko časa je to stalo, smo si mislili, ko smo videli, kako se je dobro igralo in kako bore malo je bilo občinstva.

Glavne vloge so imeli g. Kariž, gč. Vera Ponikvarjeva, gpa. Germekova, g. Gröbming in g. Gasperič. Manjše vloge pa gč. Subanova, gč. Vrežčeva g. Bonifacis in in g. Zadnik.

Igralo se je prav dobro, le tempo v burki bi bil moral biti živahnejši, a ker se ta tožba večinoma v nas Slovence ponavlja, ne velja li morda tudi za nas Slovence, kar pravi Čehov o Rusih? „Ruski akter se ne zna šaliti, on igra tudi v vodvilu globokomiselnost.“ — Da, nam Slovanom nedostaje onega ležernega in površnega tona, s katerim igra tako uspešno pochade in burke Francoz ali Italijan.

Svetoivanska podružnica in njen marljivi odbor pa bodi v izgled, kako je treba delati in boriti se s težavami.

V nedeljo predpopoldne ob 11. vršil se je občni zbor, katerega sta počastila, zastopnika mestnih Slovencev, dr. Wilfan in M. Cotič. Predsednik M. Kamuščič je pristrano pozdravil navzoče, omenil nekoliko zgodovinskih reminiscenc iz Sv. Ivana, pozdravil posebno še predsednika glavnega mestnega društva dr. Wilfana in urednika „Edinosti“ M. Cotiča. Iz tajniškega poročila posnemamo, da je imela podružnica 1911. 118 letnih udov, 5 pokroviteljev in 4 brambove: skupaj 127 članov. Podružnica je priredila 5 prireditve in posebej še dilettanti 2 v korist obrambnemu skladu. V svoji oskrbi ima 9 nabiralnikov, iz katerih se je odposlalo 378 K. 51. vin. Iz blagajnikovega poročila posnemamo, da je podružnica poslala 500 K. dohodkov, a potrosila za o-trožki vrtec 151 K. 30 vin.

Pred volitvijo novega odbora je prečital tajnik čestitko glavne družbe podružnici, ki se s posebnim zadovoljstvom sprejme. Na predlog člana J. Negode je bil izvoljen z vslikom stari odbor z malo izpremembo, ki se je takoj po zborovanju tako le konstituiral: predsednik: Kamuščič Miloš; podpred. Furlani Pina; tajnik Grmek Anton; namestnik Trobec Vinko; blagajnik Valič Ivan, namest. Sabadin Iva, odb. zaupniki Černigoj Fran, Negode Milan, Sosič Ana, Vatovec Edvard. Pregl. rač. Kariž J. Suban Ivan, Vatovec Iva. Pri raznih predlogih in nasvetih svetuje član Negode, da bi se ideja in smisel C. M. D. razširila s predavanji in sestanki.

Dr. Wilfan je najprej imenom mestnega Slovence pristrano pozdravil podružnico in kraj, ki je vedno veljal kot neka svetla točka trž. Slovencev. To je tudi razlog, da so pa nasprotniki obrnili vse svoje moči, da steroje to trdnjavo. Zato mora posebno hvalo izrehati vsem onim delavcem, ki skušajo to nakano nasprotnikov preprečiti. Ker je ravno prilika, bi ponovili, kar je že omenili pri trž. mestni podružnici, naj bi se osnovala tako imenovane skupine „drobtinjarjev“, ki v resnici donesajo lepega sadu. Član Grgič želi, da bi podružnica obrnila svojo pozornost posebno v Fedrigovec. Zastopnica podružnice na Vrdeci gč. Čarga prinaša pozdrave starejši sestri ter omenja, da je v tej družbi vsak dobrodošel, kadar se čuti Slovanca! Ker se nihče ni oglasil več k besedi, je zaključil predsednik zborovanje, se zahvalil za izkazano zaupanje in izvolitev v svojem in odborovem imenu ter povabil na sklepno slavnost zvečer k predstavi „Nebesa na zemlji“.

Javen shod N. D. O.

v nedeljo, dne 10. t. m. na vrtu „Konsumnega društva“ pri sv. Jakobu.

(Zakasnjeno radi pomanjkanja prostora).

Udeležba ogromna — vrt nabito poln. Shod je otvoril predsednik N. D. O. dr. Kisovec. Za predsednika je bil enoglasno izvoljen tov. Školin, za zapisnikarja tovariš Šorn.

Školin: Zahvaljuje se drž. poslancu dr. Rybáru in dež. poslancu dr. Wilfanu, da sta došla na shod. Dr. Mandič je opravičil svojo odsotnost, ker je moral v zadnjem momentu odpotovati v Gorico. Nato je podal predsednik besedo dr. Kisovcu, ki je v par preganjenih potezah očrtal sedanji naravnost neznojni položaj slov. delavstva v Trstu. Omenjal je zapostavljanje slovenskih delavcev vseh kategorij v Lloydovem arsenalu in v oljarni. Mimo tega pa ste zlasti draginja živila in drugih potrebščin ter vedno rastoča stanovanjska beda poglaviti vzrok tega neznojnega položaja. Nasvetoval je kot edini od pomoči dobro in trdno organizacijo. Slov. delavstvo naj se tesno oklene N. D. O., kajti le potom nje — le pod okriljem N. D. O. sme in more slov. delavec v Trstu upati na zboljšanje teh skrajno žalostnih razmer.

Tov. Brandner je izvajal približno sledeče: Razmere, v katerih živi slov. delavstvo v Trstu, so naravnost obupne.... Prvi in glavni vzrok temu je draginja vseh življenjskih potrebščin. Cene teh potrebščin so v zadnjih 10 letih poskočile za 50%, a delavske plače komaj za 20%. Drugi vzrok je bolj in bolj naraščajoča brezposelnost, ki

Velikanska zaloga pohištva in tapecarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hlša gledališča Fenice)

Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen, kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor.

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici.

Prodajalni v Trstu.

ulica Barriera vecchia šte. 38 in ulica dei Rettori št. 1.

Naznanja se slav. občinstvu, da ima vedno v svojih prodajalnah veliko izbero vsakovrstnih čevljev lastnega izdelka, za vsaki stan. Toplo se priporoča posebno Slovanom rojakom v mestu in okolici, da se pridno poslužujejo domačih izdelkov. — Blago trpežno. Cene zmerni.

Sprejemajo se tudi poprave.

Dr. Pečnik

(PETSCHNIGG)

Trst, via S. Caterina šte. 1

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8 — 9 & 2 — 3 in špecialist za kožne in — vodne (spolne) bolezni: 11 1/2 — 1. —

Hans Schmidt

tehnični zobozdravnik

TELEFON

št. 1085.

TRST

ul. della Zonta št. 7. I.

1905

— ZDRAVNIK —

Dr. D. KARAMAN

specijalizirani za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (grlo in nos)

ordinuje na svojem stanovanju v Trstu, Corso št. 12

od 11 1/2 do 1 1/2 in od 4 1/2 do 5 1/2 popoldne.

TELEFON 177/IV.

Kron 6200!!

AUTOMOBILI FORD 1911

Največja tavana sveta. Izdelovanje letne 40-000 vez edinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij

Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša kar jih obstaja. — GENERALNI ZASTOPNIK

ANTON SKERL. TRST

Piazza Goldoni 19 — 11, Tel. 1734

Velika centralna garaža, ulica del Bochi 16, vogal ulica Boschetto

TELEFON 2247. — STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanske)

Automobili na posode po zmerni ceni.

Varstvo in vzdrževanje avtomobilov, — — — Solidna postrežba.

R. Gasperini, Trst

Telefon šte. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. Salozna

2051

Sprejme razcarinjane kakoršnegasibodi blaga iz mitne, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČGOV. NAJDOGOVORNEJŠE CENE.

Zastopstvo trdke „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spiljetu.

PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

Dobroznana trdka manufakturnega blaga

Trst, ul. Nuova 36-38

vogal ul. S. Lazzaro

M. AITE

Trst, ul. Nuova 36-38

vogal ul. S. Lazzaro

opozarja in prijateljsko priporoča svojim cenjenim odjemalcem in slavnemu občinstvu, naj nihče, ki ima nakupiti manufakturnega blaga v svojo lastno korist ne opuste prilike ter obiščejo velikanske zaloge od goraj imenovane trdke; kjer se dobiva vedno največja izbira vsakovrstnih manufaktur, za jesen in zimo, in sicer: Blago (štofe) za ženske in moške obleke, barhenta (fuštanja) belega in barvanega, volnene odeje, odeje lastnega izdelka, preproge, zagrinjala (zaves), posteljna pogrinjala, spodnje jopice, kakor tudi vsako drugo telesno perilo. — Vsake vrste in vseh širinah belega platna bombaževine itd. itd.

Vse blago je iz prvih tovarn, najboljše vrste in po najnižjih cenah, tako, da prekosi vsako največjo konkurenco.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine =

Dr. J. Čermák V. Tuscher

zobozdravnik konces. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Odlikovana pekarna in sladničarna

VINKO SKERK - TRST

Via Aquedotto št. 15.

Podružnica: Via Miramar št. 11.

Trikrat na dan svež kruh.

Prodaja vsakovrstnih biškotov, posebno za čaj, in bombonov. Sprejema naročila vsakovrstnih tort, krogantov in drugega pečiva. — Najfinjša moka iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Pina inozemska vina in likeri v steklenicah. Brosplačna postrežba na dom. Kruh in sladšice se izdelujejo higijenskim električnim strojem.

podaja draginji roko ter vedno hujše pritiska na itak že po draginji do kosti izmzgano delavstvo. Delavci se na vseh koncih in krajih trumoma odpuščajo ter mečejo z družinami vred na golo cesto....

Vendar ne smemo reči, da so temu neposredno krive zgolj zunanje okoliščine, marveč v veliki meri tudi delavstvo samo, ki je sedaj v Trstu tako desorganizirano kakor še nikoli. Pomanjkanje organizacije in stanovske zavesti je splošno. Delavec ruje proti delavcu, delavec hujska proti delavcu, delavec-trpin mrzi in sovraži delavca-trpina. Vidimo, kako hočejo oni, ki niso za našega delavca še nikoli nič koristnega storili, tega po sili spraviti pod svojo oblast. Socijalni demokratje so slov. zidarje-okoličane s terorizmom prisilili, da so se organizirali pri njih. Ustanovili so si celo neko posredovalnico dela, ki ima skrbeti za to, da nihče, kdor ni vpisan v njihovo organizacijo, ne dobi dela. Zakaj se pušča naše delavstvo tako terorizirati? Zato, ker je nezavedno, ker spi. Naših delavcev je organiziranih komaj 30%, a kje je drugih 70%? To je ono žalostno dejstvo, ki je v veliki meri zakrivilo sedanje razmere. Zato, ako hočemo, da bo drugače, moramo od vsakega našega delavca zahtevati, da se organizira.

Poreče kdo, da v Trstu imamo več delavskih organizacij. Zato je dolžnost vsakega zavednega slov. delavca, da svojega nezavednega tovariša poučuje, katera teh organizacij je boljša, v katero naj se vpiše, da bo od tega imel v resnici tudi kako korist.

Socijalna demokracija je mednarodna! Ves denar, ki gre k socijalistom, se steka v njih centralno kaso na Dunaju. Slov. delavcev pa je v Avstriji veliko manj, nego nemških in laških in zato ne prihajajo naši niti v poštev, kadar gre za kake podpore od strani centrale, denimo v slučaju kake stavke. Slov. delavec samo plačuj, plačuj in ne zahtevaj za to prav nobene protislužbe. Socijalisti se bahajo, da imajo 3000 organiziranih zidarjev. Zakaj pa ti zidarji ne stavkajo? Zato ne, ker so Slovenci ter ne morejo v slučaju stavke pričakovati od dunajske centrale niti fیکا podpore.

Druugo dejstvo bi bilo: Socijalna demokracija je mednarodna! Tržaški socijalisti pa so mednarodni le na papirju in jeziku! V resnici so pa najhujši italijansko-nacionalni šovenisti. Vedno imajo polna usta ljubezni in bratstva do proletarijata vseh narodov in dežel. A kaj vidimo? Italija je zapletena v vojno s Turčijo. Beda, pomankanje in revščina vedno hujše prijemata ital. delavske sloje v kraljestvu za vrat. Vsled tega beži to delavstvo, beži na vse strani s trebuhom za kruhom... Tako so se usuli celi roji teh nesrečnežev tudi k nam v Trst. Socijalisti jih seveda v svoji človečanski internacionalni ljubezni sprejemajo z odprtimi rokami... Ti nesrečni ital. pritepenci se potem vpišujejo v njihovo organizacijo in dobivajo dela in zaslužka in odjedajo kruh našemu delavcu. In našim socijalistom je to po godu. Oni zahtevajo od našega delavstva, naj se pušča asimilirati, t. j. potalijančevati. Nismo in nismo bili nikoli proti temu, da bi tujcu pri nas dali zaslužka, ali vse to mora ostati prihranjeno v prvi vrsti domačinu; še le tedaj, če temu kaj ostaja, naj prihaja tudi tujec na vrsto...

Poleg kruha pa je dalje delavcu treba tudi druge hrane. Delavec potrebuje izobrazbo, pouka, šole, posebno strokovnega pouka, da bo poznal svoj položaj ter si znal pomagati na primeren način. A prava izobrazba se mora vršiti v materinem jeziku. Torej, če bi bilo socijalistom v resnici kaj do izobrazbe slov. delavskih otrok, bi bili glasovali v tržaškem mestnem svetu za podporo naši šolski družbi. A kaj so storili? Da dokažejo, da je asimilacija Slovencev na tržaškem ozemlju v resnici njihova najgorečnejša želja, so glasovali za podporo oni šolski družbi, katere edini namen je, da potalijančuje našo mladino.

Na to je govornik konkretno pojašnjeval važnost in pomen organizacije. Organizirali so se osobito veliki kapitalisti, veleindustrija, veletrgovci in veleagrarci ter drugi taki bogataši. Organizirati se mora tudi delavstvo, ako hoče vspešno varovati svoje koristi. Složno in v sklenjenih vrstah se mora boriti. Kjer je več organizacij, tam se mora, v slučajih, ko so ogroženi interesi celokupnega delavstva, nastopiti skupno.

Tržaški socijalisti pa odklanjajo skupno postopanje z nami, češ, da se borimo le

proti kapitalistom druge narodnosti. Jaz pa pravim, da se moramo boriti proti vsakomur, ki koče delavstvo izkoriščati.

Sedanjemu položaju napravi konec edino močna in zdrava organizacija vsega slovenskega proletarijata. Ako se vse slov. delavstvo organizira, bo to moč, ki bo lahko kljubovala vsakemu faktorju. Ako se pa to ne zgodi, se bo naš položaj od dne do dne slabšal. Organizirajmo se torej in oklenimo se N. D. O. Odprimo oči ter pogledjmo naokrog! Ali niso povsod tam, kjer je delavec zaveden in organiziran, njegovi življenjski pogoji tisočkrat ugodnejši, nego tam, kjer tega ni? Kdor se tudi vsprico takega položaja ne vzdrži, ni vreden imena pravega slovenskega delavca.

(Zvršetek pride).

Velika vinska klet

OPČINE, dvorišče Gorjup.

Prodaja se najmanj 56 litrov.

Istrski teran		po	56.	vin	liter
Kraški teran		"	76	"	"
Belo Rizling		"	52	"	"
Burgundsko belo		"	68	"	"
Pristna žganja		"	K 140	"	"

Zganje se pošilja tudi 5 litrov v botiljkah.
Pošilja se po povzetju.

JOSIP SOSIČ št. 176.

Hans Scheidler

zobotehnik

bivši: prvi Dr. Ferdinanda Tanzer

Sprejema od 9—1 in od 3—6.

Trst, Piazza C. Goldoni št. 5. II.

Stanovanja

se oddajo v „Narodnem domu“.

Poizvedeti je pri hišnem upravitelju v Trž. posojilnici

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem grezvel na svoje ime gostilno

Alle Catene

Trst, ulica Stadlon 19

ki jo vodi g.ca Angela Bizjak.

Toči se domače črno in belo vino, istrsko in kraški teran. - Senožesko pivo. - Izvrstna domača kuhinja.

Priporoča se cenjemu občinstvu za obilen obisk

Miha Zobec, lastnik.

Očali

najboljše vrste, bogata zaloga,

od 70 vin. naprej. Čudeži!

„Helvetia“, ul. Barriera 19

Gramofoni in plošče.

Velika zaloga plošč s slovenskimi komadi od K 2.— naprej.

Vek. Petrovčič

čevljarski mojster

Trst, ul. Barr. vecchia 40.

Zaloga izdelanih domačih čevljev.

Sprejemajo se naročila po meri.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pečene kave.

Grenčica Augusto Dell' Agnolo

Edini preparat iz zdravnih rastlin.

Tovarna: Trst, ul. Farneto 36.

Upliva ugodno na živčevje; učinkuje proti težkemu prebavljanju, bolečinam in žganju v želodcu itd.

Ta grenčica je analizovana od c. k. instituta v Gradcu, odlikovana na razstavah v Rimu in Parizu z zlato kolajno in zasl. križcem.

Vprašajte po vseh lokalih samo po grenčici Augusto Dell' Agnolo in pazite skrbno na buteljko, da lahko protestujete proti vsaki prevari in ponarejenju. Ne pustite se pregovoriti, da bi kupili druge, ker obvaruje samo grenčica Augusto Dell' Agnolo pred kolero.

GIACOMO FONDA

TRST LLOYDOVA PALAČA. TELEFON 16-28.

CVETLIČNI SALON

Zavod za negovanje cvetlic skupno z drevesnico za sadno drevje

in ornamentalne rastline v Zagradu ob Soči.

Povsod električna luč

Neobhodno potrebna za spalne in bolniške sobe, klosete, temne hodnike itd. itd. Pri dnevni, več minutni uporabi več mesecev trpežna. — Baterija se lahko menja.

Cena 12 kron, nadomestna baterija kron 250.

LASTNI FABRIKAT!

F. S. Dalsasso - Trst

ulica Cassa di Risparmio št. 6.

Pošiljatve proti naprej poslanemu denarju, po povzetju 60 vin. več.

Zaloga mineralnih vod vsake vrste

ANGELO DEVETAK - TRST

ulica Acquedotto št. 18. Telefon 14-48.

ZALOGA:

Karlsdorf, Radein

Rogatec itd.

Proti kašlju, grloboli, kataru, hripa - vosti, kataru, upadanju glasu itd. itd.

zahtevajte vedno

Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd. — Dobivajo se v škaflićah v Prendinijevi lekarni v Trstu, Via Tiziano Vecellio št. 22 in v vseh takajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi. — Škaflićica stane 60 stotink.

Manufakturna trgovina

Colombin & Pontini (Slovenji)

Trst, ulica Nuova 39.

Vse zimsko blago je na prodaj

po najugodnejših cenah.

Tržaška posojil. in hranilnica

V lastni hiši.

registrovana zadruga z

Telefon št. 952.

Trst, Piazza Caserma 2, I n. (uhod po glavnih stopnicah)

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če

tudi ni ud in jih obrestuje

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje

zavod sam. Vlada se lahko po eno krono.

Posojila daje na vsakizbo po dogovoru

Na menjice po 6%, na zastave

po 5 1/2 %, in na amortizacijo za dalj-

šo dobo po dogovoru.

Uradne ure: od 9.—12. ure dopoldne

in od 3.—5. popoldne. Izplačuje se

vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nede-

ljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno-hranilnični račun 816004.

Ima najmodernejše urejene varnostne očiščeno za shranje vrednost. papirjev, listin itd

kakor tudi hranilne puščice, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo deco.

Pozor!

Opoldne in zvečer abonement, zelo ugodno, izborna kuhinja in budjevojsko pivo (nič glavobola). Zmerne cene.

Restavracija-Hôtel Balkan (Piazza Caserma)

Če hočeš kaj zanimivega čitati, tedaj pojdi po 2. snopič

Doylovih detektivskih povesti

SHERLOCK HOLMESA

ter se naroči na nadaljnje

Kje? Pri tyrdki Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani ali pa v vseh drugih knjigarnah